

Rasspecifika Avels Strategier

för Gos d'Atura Catalá

Detta dokument är sammanställt av: Camilla Forsner,
Monika Höglund och
Veronica Ferreira

för Ras klubben för Övriga Gårds och Vallhundar

Gos d'Atura Catalàs historik

En medelstor vallhund som ursprungligen kommer från Katalonien i Spanien. Troligen resultatet av korsningar mellan inhemska hundar från landet och de som kom en gång med Romarna.

Man kan placera den tillsammans med andra vallhundar i Europa, tex. old english sheepdog från England, berger des pyrénées och briard från Frankrike, bergamasco från Italien och cão da serra de aires från Portugal.

På den tiden användes inte ordet ras och värdet låg inte i utseendet, utan i hundens förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Rasen anses ha ändrats i mycket liten omfattning sedan sitt ursprung. Den har utfört sina uppgifter i de katalanska pyrenéerna och har vunnit respekt hos herdarna som den bästa hunden för vallning av både kor och får. Det är en duglig vakthund och trots att den inte är aggressiv, vaktar den allt som den anser som sitt.

Den katalanska vallhunden blev erkänd som ras vid den internationella utställningen i Barcelona 1929.

Sedan dess har den blivit introducerad som arbetshund likväl som sällskapshund i många länder världen över. I Sydamerika och Israel som vallare, i Holland, Belgien, Italien och Tyskland som sällskapshund, vilket visar att den anpassar sig och lever ett gott liv lika bra i hus som på gård. En ny arbetsuppgift är under utveckling i Schweiz som räddningshund i bergen. I Sverige tävlar ett flertal hundar inom lydnad, agility och olika bruksgrenar. De är också mycket uppskattade utställningshundar.

Rasen introducerades i Sverige 1997.

Avelspolicy för Gos d'Atura Catalá

Målet är att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda vall, vakt och exteriört fullgoda Gos d'Atura Catalá.

Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning dessa får. Årftlig variation är en förutsättning för rasens möjlighet att fortleva. Därför ska aveln vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.

För en fortsatt positiv utveckling av rasen i Sverige finns riktlinjer utarbetade som stöd för avelsarbetet med följande prioriteringar:

- Ökad genetisk variation och minskad inavelsgrad.
- Bibehålla den rastypiska mentaliteten där vakt, vall, god arbetslust och samarbetsvilja finnes men se upp så att rasen inte blir för avvaktande mot främmande människor.
- En god hälsa som möjliggör ett långt liv utan hälsostörningar.
- Funktionell exteriör som överensstämmer med rasstandarden. Motverka ytterligheter genom att till avel välja individer vilka har god överensstämmelse med rasstandarden.
- Bibehålla rasens goda reproduktionsförmåga (parning, dräktighet, valpning och omhändertagandet av valparna).

Avelsstrategi för Gos d'Atura Catalá

Genetisk variation:

Det är av mycket stor vikt att behålla rasens genetiska variation. Ett målinriktat arbete för att sänka inavelsgraden inom rasen är att prioritera. Inavelsgraden på rasen ligger idag på 4,06% beräknat på genomsnittet på alla hundar i Sverige.

Den siffran bör ligga under 3%.

En hög inavelsgrad innebär en dubblering av gener, detta medför att gener går förlorade men också att gener med negativ inverkan dubblas vilket kan ses som en ökning av defekter inom rasen.

Genetisk variation är nödvändig för att rasen ska kunna motstå sjukdomar.

Närmare släktskapsparningar än kusiner (6,25%) bör inte göras. Viktigt är också att utnyttja utländskt avelsmaterial för att på så sätt utöka våran avelsbas och genetiska variation.

Målsättningen är således att minska inavelsgraden till under 3% och att genom att utnyttja utländskt avelsmaterial utöka den svenska avelsbasen.

Man bör också lägga stor vikt i att producera valpar med kvalitet och inte massproducera valpar!

En god hälsa:

Hd: Idag finns 51 Gos registrerade i Sverige, av dem är 36 (70,6%) röntgade, 6 är oröntgade pga. låg ålder. Av dem har 27,78% A, 41,67% B, 19,44% C, 8,33% D och 2,7% E. Då rasen fortfarande är under uppbyggnad i Sverige och den tidigare inte röntgats i hemlandet är det svårt att veta hur mycket HD som verkligen finns i rasen. Därför bör stor vikt läggas vid att få så många hundar som möjligt röntgade, huvudansvaret för detta ligger på uppfödarna att informera och uppmuntra sina valpköpare att röntga hundarna. Detta för att man ska kunna få en så rättvis bild som möjligt av hur det verkligen ligger till. Krav på känd HD status vid parning bör läggas på rasen.

Målsättningen är att om tio år ha ökat antalet röntgade hundar till 80% av alla registrerade och att alla svenska avelsdjur är officiellt röntgade. Då (om 10 år) bör man göra en utvärdering för att kontrollera hur mycket HD som verkligen finns i rasen och om nödvändigt sätta in ytterligare åtgärder.

Då avelsbasen är så liten idag är det inte realistiskt att införa hårdare krav än så. Bettfel och tandförluster: är defekter med fastställd genetisk arvsång, dessa defekter bör inte gå vidare i avel.

Navelbråck: Skillnad bör göras mellan navelbråck och ärrbildning pga. utdragen navelsträng. Navelbråck har en fastställd genetisk arvsång och bör inte användas i avel.

Kroksvans: orsakas av en defekt gen. Man bör undvika att använda de hundar med stora krok i avel.

Mentalitet:

Den bristande tillgängligheten är viktig att åtgärda då det i dagens samhälle inte finns plats för sådana hundar. Rasen ska av naturen vara reserverade, detta kan tydas på många sätt men att hundarna inte går fram och hälsar glatt på främmande är mer än tillräcklig reservation. Det bör läggas stor vikt vid socialträning såväl av uppfödaren under tiden fram till leverans som i det nya hemmet under valpstadiet.

Att rasen är extremt vaktig vad det gäller att vakta tomten/hemmet och bilen är en annan viktig del att ta tag i.

Att det är många som inte gör ngt med sin hund, ett öde för en arbetande ras. Gos d'Atura Catalá är en arbetande vallhund och bör ges tillfälle att arbeta, de är inga rena sällskapshundar. Uppfödarna bör lägga större vikt vid möjligheterna att kunna arbeta vid valet av hem/köpare till sina valpar. Passivitet är något som medför stora problem!

Över 30 % är skottberörda och det är en MKT hög siffra om man jämför med andra raser. Detta bör tas hänsyn till vid val av avelsdjur där de mest reserverade, aggressiva och rädda (skottberörda) inte bör väljas i första hand! Viktigt att se till att vallnings egenskaperna bibehålls, då det är en vallhundsras.

För att kunna få en säkrare utvärdering av hur rasen är mentalt bör uppfödarna rekommendera sina valpköpare att MH testa sina hundar.

Målsättningen är att inom 5 år så ska 50% av de registrerade hundarna vara MH testade.

Exteriör:

Tendenser till uppdelning i olika typer inom rasen ska motverkas.

Pälsen ska inte vara så riklig att kroppens konturer döljs, ej heller överdrivet lång. Pälsens kvalitet skall alltid värderas högre än längd och mängd.

Veka mellanhänder och utåtvridna tassar är ett vanligt fel som bör försöka undvikas då det ej är önskvärt och också påverkar hundens hälsa och funktionalitet.

Svansar, högt burna, rullade, tryckta under buken, orörligt hängande är ej önskvärda och bör undvikas.

Vi har idag en god exteriör på våra hundar som vi bör försöka bevara och förbättra.